

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 13858/2022
02.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужилца АА, ББ и ВВ, све из ..., чији је пуномоћник Мирослав Ерцеговић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5233/21 од 06.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 02.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5233/21 од 06.04.2022. године у ставу првом изреке, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5233/21 од 06.04.2022. године у ставу првом изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5233/21 од 06.04.2022. године у обавезујућем делу става другог и у ставу трећем изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 23433/2020 од 01.06.2021. године, у ставу првом изреке, обавезана је тужена да тужилцама на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед смрти блиског лица, исплати износе од по 490.000,00 динара, са законском затезном каматом од 01.06.2021. године као дана пресуђења до коначне исплате. У ставу другом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу у којем су тужилце тражиле да се обавезе тужена да им на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због смрти блиског лица исплати преко досуђених износа из става првог изреке, још износе од по 710.000,00

динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. У ставу трећем изреке, обавезана је тужена да тужиљама накнади трошкове парничног поступка у износу од 185.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5233/21 од 06.04.2022. године, у ставу првом, одбијена је жалба тужене као неоснована и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 23433/20 од 01.06.2021. године у ставу првом изреке. У ставу другом изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је обавезана тужена да тужиљама на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед смрти блиског лица исплати износ од још по 410.000,00 динара са законском затезном каматом од 01.06.2021. године до исплате, док је преостали део тужбеног захтева тужиља којим је свака тражила износ од по још 300.000,00 динара са законском затезном каматом од 01.06.2021. године до исплате, одбијен као неоснован. У ставу трећем изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужена да тужиљама солидарно накнади трошкове целог поступка у укупном износу од 283.600,00 динара са законском затезном каматом на износ од 229.600,00 динара од извршности до исплате. Одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију, на основу члана 403. став 1. тачка 2. и члана 404. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права.

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или потребе новог тумачења права (посебна ревизија).

Врховни касациони суд је закључио да у конкретном случају о досуђеној накнади за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица из става првог изреке другостепене пресуде нису испуњени услови за примену института посебне ревизије из члана 404. став 1. ЗПП. Уз ревизију нису приложене пресуде којима би се одлучивало о истоветним или сличним ситуацијама, а висина накнаде зависи од околности сваког конкретног случаја.

Из наведеног разлога, применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП ,одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије применом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија изјављена против потврђујућег дела правноснажне другостепене пресуде није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овом спору поднета је дана 19.06.2020. године, а побијани потврђујући део правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност износа од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, па ревизија тужене није дозвољена.

Врховни касациони суд је стога, на основу члана 413. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у њеном преиначујућем обавезујућем делу, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20), па је оценио да је у овом делу ревизија туженог дозвољена, али није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, покојни ГГ преминуо је 19.12.2017. године од последица повреда које је задобио приликом вршења службене дужности као ... ПУ Пожаревац, тако што је у селу ..., Општина ... 18.12.2017. године над њим од стране ДД извршено кривично дело тешко убиство из члана 114. Кривичног законика. Тужиље ВВ и ББ су ћерке сада покојног ГГ, а тужиља АА је супруга покојног ГГ. Тужиља ББ је имала ... годину када је убијен њен отац, а тужиља ВВ ... година. На име осигураног случаја АМС осигурање је у вансудском поступку свакој од тужиља исплатио износ од по 200.000,00 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је обављање службене дужности ... МУП РС опасна делатност, па како је покојни ВВ изгубио живот док је обављао своје радне задатке, као припадник Министарства унутрашњих послова РС, односно док је вршио своју дужност ... у ПУ Пожаревац, тужени је, као послодавац, одговоран за штету без обзира на кривицу, према правилима о објективној одговорности, у складу са одредбом члана 154. став 2, члана 173, 174. и 201. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је сматрао, имајући у виду утврђено чињенично стање, да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је одлучио о висини накнаде штете. Другостепени суд је оценио да је досуђени износ од по 490.000,00 динара одмерен погрешном применом материјалног права, имајући у виду одредбу члана 200. став 2. Закона о облигационим односима, а да новчани износ од по 900.000,00 динара за претрпљене душевне болове сваке тужиље због смрти њиховог оца, односно супруга,

представља адекватну накнаду нематеријалне штете, узимајући у обзир све околности конкретног случаја.

По становишту Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом тужене указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право из члана 200 став 2 Закона о облигационим односима.

Правилно је, насупрот наводима ревизије, другостепени суд ценио околности овог случаја, интензитет и трајање душевног бола тужила, супруге и ћерки покојног ГГ, који је страдао од последица повреда задобијених у вршењу службене дужности. Насупрот наводима ревизије, околности случаја оправдавају новчану накнаду од по укупно 900.000,00 динара, а тиме и преиначење првостепене пресуде и досуђивање износа од по још 410.000,00 динара. Наиме, правична новчана накнада за душевне болове због смрти супруга и родитеља представља накнаду како за бол изазвану самим сазнањем за смрт, тако и за све касније болове које трпе због губитка супруга и родитеља имајући у виду њихову животну доб. Стога су неосновани наводи ревидента којима се побија правилност примене материјалног права - одредбе члана 200. Закона о облигационим односима.

Неосновани су наводи ревидента којим побија другостепену пресуду јер сматра да је суд утврђену правичну новчану накнаду требао умањити за износ од по 200.000,00 динара које су тужиле примиле из основа осигурања лица од последица несрећног случаја. Тужилама, у смислу одредбе члана 948. Закона о облигационим односима, припада право и на накнаду штете од туженог, као одговорног лица и право на накнаду из основа колективног осигурања лица од последица несрећног случаја, јер се те накнаде кумулирају када је у питању осигурање лица, осим уколико је осигурање од последица несрећног случаја закључено као осигурање од одговорности, што у конкретном случају тужени није доказивао.

Следом изложених разлога, одбијена је ревизија туженог на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП и одлучено, као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија,
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**